

Veliko Tırnovoda “Şuşa” parkı salınacaq

Uca dağlar qoynunda qərar tutan Şuşa Azərbaycan xalqı üçün müstəsna önəm daşıyan bir diyardır. Buna görə də Azərbaycan dövləti postmüharibə dövründə Şuşanın tarixi şöhrətinin, zəngin mədəni həyatının geri qaytarılması, ənənələrin yaşadılması və daha da zənginləşdirilməsi istiqamətində davamlı fəaliyyətlər həyata keçirir. Artıq müharibə illərində dağıdılmış bir sıra abidələr, məscidlər bərpa olunub və yeniləri tikilib. “Xarıbülbul” musiqi festivalı, Vaqif poeziya günləri şəhərin mədəni həyatını canlandırır.

Eyni zamanda, Şuşanın beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində də fəal iş aparılır. Müharibə-

dən sonra azad Şuşa 2023-cü il üçün Türk, 2024-cü il üçün İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı elan edilib və hər iki mədəniyyət ili çərçivəsində xarici qonaqların iştirakı ilə çoxsaylı tədbirlər reallaşdırılıb.

Şuşanın beynəlxalq ictimaiyyətə tanınması istiqamətində fəaliyyətlər davam etdirilir. Bu günlərdə dost Bolqarıstanın Veliko Tırново şəhərində “Şuşa” parkının salınacağı ilə bağlı xəbərlər yayılıb. Beləliklə də, adı Bolqarıstanın turist marşrutları sırasında yer alan Veliko Tırново şəhərinə təşrif gətirən qonaqlar burada həm də Azərbaycanın əfsanəvi şəhəri ilə məlumat almaq imkanı qazanacaqlar.

Heydər Əliyev Fondunun yaratdığı dostluq körpüsü

Xeyirxahlıq heç vaxt unudulmur. Bolqarıstanın Veliko Tırново şəhərində “Şuşa” parkının salınmasına qərar verilməsi də Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun bu şəhərlə yaratdığı dostluq körpüsünün gözəl bir bəhrəsidir.

Məlumdur ki, Cənubi Qafqazın ən böyük ictimai təşkilatı olan Heydər Əliyev Fondu Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü əsasında “Tolerantlığın ünvanı - Azərbaycan” layihəsini reallaşdırır. Deyə bilərik ki, bu layihə ilə Azərbaycan xalqının nəcib keyfiyyətləri və dövlətimizin gücü dünya ictimaiyyətinə təqdim olunur. O cümlədən Fond indiyədək ayrı-ayrı ölkələrdə çoxsaylı abidələrin bərpasını reallaşdırmaqla onlara, necə deyirlər, ikinci həyat qazandırır.

Fondun adı, həmçinin Veliko Tırново şəhərinin sakinlərinə də yaxşı tanışdır. Belə ki, şəhərin rəsmilərindən sayılan “Trapezitsa” Memarlıq Muzeyi Qoruğunun konservasiyası və bərpası da Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə reallaşmış. Qoruğun bərpadan sonra açılışı 23 sentyabr 2016-cı il tarixində Bolqarıstanın Baş nazirinin, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın və Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın iştirakı ilə baş tutub. “Bu tədbirdə iştirak etmək mənim üçün şərəfdir”, - deyən Veliko Tırново şəhərinin meri Daniel Panov sakinlər adından Azərbaycanın birinci xanımına bu layihəyə görə minnətdarlığını bildirib. “Trapezitsa” Memarlıq Muzeyi Qoruğunun tarixindən danışan mer bildirib ki, bu qədim abidənin bərpa edilməsi bolqar xalqının uzun illərdən bəri arzusu olub və bu arzunu Heydər Əliyev Fondu gerçəkləşdirib. Mer bu nəcib missiyanın həyata keçirilməsinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya bir daha təşəkkürünü bildirib.

Açılış tədbirində çıxış edən Mehriban xanım Əliyeva tarixi abidənin bərpasında iştirak etməyin son dərəcə qürurverici olduğunu vurğulaya-

raq bildirib: “Mənə çox xoşdur ki, bu mədəniyyət-muzey mərkəzinin bərpasına Heydər Əliyev Fondu öz töhfəsini verib. Yaşıl təpələr arasında yerləşən Veliko Tırново şəhəri XII-XIV əsrlərdə Avropanın aparıcı mədəni, tarixi, ictimai-siyasi mərkəzlərindən biri olub və əvvəllən özünün bənzərsiz təbiəti, gözəlliyi, habelə məhz memarlıq xüsusiyyətləri, müdafiə təyinatlı qala divarları ilə fərqlənib. “Trapezitsa” qoruğu bütün bolqar xalqının milli sərvətidir, eyni zamanda, o, Ümumavropa mədəni irsidir. Buna görə bir daha demək istəyirəm ki, dünya əhəmiyyətli bu tarixi-mədəni irsin bərpasına öz töhfəmizi verdiyimizə görə biz də, fondumuz da çox qürur duyuruq”.

Qeyd edək ki, “Trapezitsa” Memarlıq Muzeyi Qoruğunun konservasiya və bərpası, texniki infrastrukturunun inşası və təmiri haqqında” saziş 2015-ci il mayın 27-də Sofiyada imzalanıb. Saziş əsasən, Heydər Əliyev Fondu tarixi abidədə 158 metr uzunluğunda qərb divarının konservasiyası və bərpasını, 880 metr uzunluğunda turizm xiyabanının salınmasını, mədəni irs mərkəzinin yaradılmasını, ərazidəki orta əsrlərə aid 3 kilsənin təmiri və konservasiyasını həyata keçirib. Qoruğun ərazisində yerləşən tarixi kilsələr də bərpa olunub. XIII və XIV əsrlərə aid bu kilsələr nəinki qoruğun, eləcə də Bolqarıstanın tarixi dini abidələrindən hesab edilir.

Bolqarıstan və Şərqi Avropada tarixi turizm mərkəzlərindən biri olan “Trapezitsa” Memarlıq Muzeyi Qoruğunda konservasiya və bərpa işləri 10 ay davam edib. Qoruq bolqar xalqının zəngin mədəni dəyərlərini əks etdirir

Qoruğun ərazisində Mədəni İrs Mərkəzi yaradılıb. Burada Veliko Tırново və “Trapezitsa”nın, həmçinin İkinci Bolqar Xanlığının tarixi və burada aparılan arxeoloji tədqiqatlar barədə məlumatlar verilir, eləcə də orta əsrlərə aid müxtəlif eksponatlar sərgilənir. Tırново şəhəri İkinci Bolqar dövlətinin məşhur paytaxtı, XII əsrin sonundan XIV əsrin sonunadək Avropanın dövlətçilik, mədəni və mədəni mərkəzi olub.

Şəhər sakinləri və qonaqlar üçün müasir ictimai məkan

Bəri başdan o fikri ifadə etmək mümkündür ki, turizm şəhəri kimi tanınan Veliko Tırnovoda “Şuşa” parkının yaradılması həm Azərbaycanın, həm də Şuşanın dünyada tanınması baxımından müstəsna əhəmiyyət daşıyır. İstirahət mərkəzinin yaradılması Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin bu günlərdə Bolqarıstan Respublikasına işgüzar səfəri çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Bolqarıstan Respublikası Hökuməti və Veliko Tırново Bələdiyyəsi arasında imzalanan Veliko Tırново şəhərində “Şuşa” parkının salınması və yenidən qurulması üzrə əməkdaşlıq haqqında Sazişə əsasən mümkün olacaq. Komitədən verilən məlumatlara görə, səfər çərçivəsində Anar Quliyev Veliko Tırново şəhərinin meri Daniel Dimitrov Panovla görüşüb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimovun da iştirak etdiyi görüşdə şəhərsalma və memarlıq sahəsində əməkdaşlıq perspektivləri, tarixi şəhər mühitinə qorunması və müasir ictimai məkanların yaradılması istiqamətində təcrübə mübadiləsi məsələləri müzakirə olunub.

Tərəflər qardaşlaşmış şəhərlər institutunun genişləndirilməsi, Azərbaycan və Bolqarıstan şəhərləri arasında birbaşa əlaqələrin gücləndiril-

məsi və birgə mədəni layihələrin həyata keçirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Anar Quliyev cari ilin mayında keçiriləcək Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun 13-cü sessiyasını (WUF13) global şəhər gündəliyinin müzakirəsi və beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi baxımından mühüm platforma kimi dəyərləndirərək həmkarını bu mötəbər tədbirdə iştirak üçün Bakıya dəvət edib.

“Şuşa” parkı layihəsinin konsepsiyası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi nəzdində fəaliyyət göstərən “Azərbaycan layihə” Dövlət Baş Layihə İnstitutu tərəfindən hazırlanıb, detallı layihələndirmə işləri isə Komitənin sifarişisi əsasında Bolqarıstanın “DAD Studio” LTD şirkəti tərəfindən icra olunub.

Şəhərin mərkəzi hissəsində yerləşən və 1,81 hektar ərazini əhatə edən park şəhər sakinləri və qonaqlar üçün müasir ictimai məkan kimi nəzərdə tutulub. Layihə çərçivəsində funksional zonalaşdırma, piyada zolaqları, istirahət və rekreasiya sahələri, süni su hövzəsi və musiqili fəvvarə planlaşdırılıb. Parkın ərazisində Nizami Gəncəvinin abidəsi, “Şuşa” instalyasiyası, bədii həllində isə xarıbülbul motivləri yer alacaq. Burada yerli iqlim şəraitinə uyğun yaşıllaşdırma və abadlıq işləri görülməkdir.

Mübariz ABDULLAYEV